

7. nóvember 2019

Umsögn frá Vættaskóla um framtíðarskipulag í skóla- og frístundastarfi í norðanverðum Grafarvogi

Mikilvægt er að gera hagsmunagreiningu þegar fara á í breytingar á skóla- og frístundastarfi. Hér kemur gróf hagsmunagreining út frá þeim sjónarmiðum sem hafa komið fram:

SFS: Leggur upp að tillagan byggist á faglegum, félagslegum og fjárhagslegum rökum.

Hagsmunir: Hagkvæmari skólarekstur.

Nemendur 1.-7. bekkur Borgum, Engjum, Vík og Korpu: Mikilvægt er að börnin geti gengið í skólann, örugg og áhyggjulaus.

Hagsmunir: Skóli í göngufæri og öryggi á leið í skólann.

Nemendur 8.-10. bekkur: Með tillögunni eiga þau að fá fjölbreyttara nám og aukið félagaval. Mikilvægt er að börnin geti gengið í skólann, örugg og áhyggjulaus.

Hagsmunir: Skóli í göngufæri, öryggi á leið í skólann, meira félagaval og fjölbreyttara nám.

Íbúar hverfanna: Hagsmunir þeirra felast í notkunarmöguleikum eignanna í hverfinu. Ef skólarnir eru teknir úr hverfinu minnkar notkunargildi. Eignin verður óhentug barnafjölskyldum og erfiðar reynist að selja eignirnar og þá einkum stærri eignir sem henta barnafjölskyldum sem gerir það að verkum að eignirnar lækka í verði.

Hagsmunir: að grunnskólar séu enn í hverfinu og íbúðarverð haldist óbreytt.

Að ná fram hagsmunum allra aðila er erfitt. Hins vegar er mikilvægt að aðilar sem koma að breytingunum reyni eftir fremsta megni að huga að hagsmunum heildarinnar.

Ef hagsmunir heildarinnar eru skoðaðir má ætla að þetta sé besta lausnin:

- Safnskóli 8.-10. bekkur allra skóla í Víkurskóla ásamt félagsmiðstöð
- 1.-7. bekkur í Engjum, Borgum og Korpu ásamt frístundarheimli á öllum stöðum

- Byggja þyrfti við Borgir til að öll börn í 1.-7. bekk Víkur og Borgar megin geti sótt skólann í Borgum. En með því þurfa börnin ekki að fara yfir Mosveg
- Bæta tölvubúnað í Víkurskóla
- Byggja göngubrú eða undirgöng yfir Mosveg svo börn í Borgum og Vík geti gengið örugg á æfingar í Egilshöll ásamt því að unglingar úr Engjum og Korpu geti gengið örugg í skólann
- Skólaakstur fyrir 8.-10. bekk úr Staðahverfi og/eða strætóleið breytt þannig að hún gangi beint úr og í Staðahverfi í Víkurhverfi með viðkomu í Egilshöll
- Í Korpu væri hægt að hafa útibú úr Brúarskóla ásamt Tónlistarskóla til að nýta húsnæðið betur ásamt því að leiksskólinn sé færður inn í skólann. Einnig væri hægt að fara í samrekstur á skólanum með Mosfellsbæ. Mosfellsbær er að hefja uppbyggingu á svæðinu fyrir aftan Staðahverfi. Mosfellsbær getur þá sleppt því að byggja skóla í hverfinu og fengið afnot af Korpuskóla fyrir börn sveitarfélagsins í nýja hverfinu og greiða hlutfall af rekstarkostnaði miðað við fjölda barna sem koma úr því sveitarfélagi.

Hagsmunir flestra eru hafðir að leiðarljósi í ofangreindri tillögu. Hins vegar verður til kostnaður við þessar breytingar en benda má á að miðað við hagræðingartölurnar sem settar hafa verið fram nú þegar vantar allan kostnað. Þessi tillaga eða tillagan sem þegar hefur verið lögð fram munu bera með sér kostnað. En til lengri tíma litið eru þetta bætur til hins betra fyrir alla aðila.

Kostnaðarliðir við tillöguna eru meðal annars:

- Kostnaður við göngubrú eða undirgöng yfir mosveg frá Engjum og yfir í Vík og Strandveg frá Staðahverfi í Vík
- Kostnaður við endurnýjun á tölvubúnaði í Víkurskóla
- Kostnaður við 2 auka skólastjóra í Borgum og Korpu
- Kostnaður við viðbótarbyggingu á Borgaskóla.

Safnskóli

Sett var fram tillaga þess efnis að 8.-10. bekkur sameinist í húsnæði Víkurskóla frá öllum skólum Borg, Vík, Engjum og Korpu. Talið er að með þessu sé verið að auka fjölbreytni í námi ásamt auknu félagavali. Tillagan snýr að því að safnskólinn sé nýsköpunarskóli svipaður Nú skólanum í Hafnarfirði er jákvæð. Þar er lögð aukin áhersla á frumkvöðlafræði, gagnrýna hugsun, nýsköpun, stutta lotukennslu, hreyfingu og nemendalýðræði. Teljum við að safnskólinn muni verða nemendum á unglingsstigi til bóta. Hins vegar eins og tillagan er lögð fram núna er fórnarkostnaður of mikill ef horft er til öryggis nemenda á öllum stigum sem þurfa að ganga langar vegalengdir yfir umferðamiklar götur. Því er lagt til að tillagan verði betrubætt og aðlöguð að hagsmunum allra aðila.

Á skjön við Deiliskipulag

Ef málið er skoðað nánar þá er verið að brjóta deiliskipulag allra 4 hverfanna í tillögunni eins og hún er sett fram núna. Því til rökstuðnings er vísað í mál sem sent var á umboðsmann Alþingis árið 2013 þar sem kemur fram að ráðuneytið áréttar til Skipulagsráðs afstöðu sína að ef ætlunin hefði verið að hafa grunnskóla eingöngu fyrir afmarkaðan aldurhóp hefði Reykjavíkurborg orðið að taka það fram í greinargerð deiliskipulags. Í málinu kemur fram að ef húsnæði er eyrnamerkt grunnskóla í deiliskipulagi merkir það grunnskólakennslu frá 1.-10. bekk nema annað sé sérstaklega tilgreint. Því þarf að breyta deiliskipulagi með grenndarkynningu og fleiru samkvæmt skipulagslögum nr. 123/2010 ef þessa breytingu á að gera á skólastarfinu. Nánar er hægt að lesa um málið í [skýrslu umboðsmanns Alþingis](#)

Hagræðingarátætlun

Ekki hafa verið kynntar opinberlega hagræðingartölur sem talið er að breytingin muni skila. Aðeins hefur verið gefin upp heildar tala um 200 milljónir á ársgrundvelli. Inn í þeirri tölu var talað um að 72 milljónir væru laun og launatengd gjöld. Hins vegar hefur komið fram í fjölmiðlum og í svari frá borgarfulltrúa að ekki eigi að segja upp starfsfólki. Því er sett athugasemd við þær tölu og hvernig þær eru fengnar. Þegar á að breyta skólastarfi sem hefur áhrif á um 850 börn í Grafarvogi er mikilvægt að upplýsingaflæðið sé gott til að breytingarnar

gangi vel fyrir sig. Ef fólk skilur hvaðan tölurnar koma er líklegra að það taki breytingunum betur. Úr svari frá borgarfulltrúa virðist kostnaðarmat ekki liggja fyrir en mikilvægt er að greina alla kostnaðarliði. Ekki er nóg að horfa á kostnað við rekstur Korpuskóla og yfirfæra hann á sparnaðinn sem hlýst við að loka skólanum því gera þarf ráð fyrir þeim kostnaði sem færast yfir á aðrar starfsstöðvar ásamt þeim úrbótum sem nauðsynlegt er að gera eins og t.d. varðandi umferðaröryggi nemenda.

Staðahverfi

Í tillögunni er talað um að loka Korpuskóla og opna aftur þegar barnafjöldi í hverfinu hefur náð 150. Ef horft er á tillöguna með gagnrýnum augum má áætla að með því að loka skólanum í hverfinu sé hverfið ekki vænlegt fyrir barnafjölskyldur. Líkur eru á að barnafjölskyldur flytji úr hverfinu frekar en í hverfið og því mun að öllum líkindum hverfið aldrei ná barnafjöldanum í 150. Efla ætti frekar skólann með því að byggja í Staðahverfi og/eða fara í samrekstur á skólanum með Mosfellsbæ sem áætla að byggja íbúðarhúsnæði í lóðum bak við Staðahverfið. Mikið er af stórum einbýlishúsum í hverfinu sem henta stórum barnafjölskyldum en ef skólinn er tekinn úr hverfinu mun reynast erfitt að selja húsnæðin og því gæti Reykjavíkurborg orðið bótaskyld íbúðareigendum í hverfinu þar sem ekki er farið eftir deiliskipulagi hverfisins. Því þarf að leita allra leiða til að halda skólanum í hverfinu. Í svari frá borgarfulltrúum er stefnan að setja einkarekinn skóla í hverfið en að öllum líkindum munu börn í Staðahverfi frekar sækja þann skóla heldur en fara alla leið í Engi. Því mun barnafjöldinn sem áætlað er að ná fram með breytingunni ekki endilega heppnast eða þ.e.a.s. aukning í Engjum mun ekki endilega ná fram að ganga. Mikið er horft á barnafjöldann við rökstuðning varðandi það að loka Korpu en hafa þarf í huga að í hverfinu búa um 140 börn á grunnskólaaldri. Það eru um 80 börn í 1-7.bekk. Þegar skólinn var byggður var áætlað að þegar að hverfið kæmist í jafnvægi yrðu börnin um 120 í skólanum og því er athugavert að áætlað sé að 150 börn þurfi að búa í hverfinu til þess að skólinn verði opnaður aftur. En hér má lesa nánar um framtíðarspár varðandi fjölda nemenda frá 2002 áður en skólinn var byggður en þar var áætlað að um 104 börn yrðu í skólanum 2020. Fleiri börn eru því í hverfinu á grunnskólaaldri en reiknað var með fyrir byggingu skólans. Sjá nánar á bls. 107-109 í [skýrslu Fasteignastofu Reykjavíkurborgar og Fræðslumiðstöð Reykjavíkur](#)

[um rýmisathugun Grunnskóla Reykjavíkur í október 2002.](#) Með tillögunni sem nú liggur fyrir er erfiðara að tryggja öryggi barnanna þar sem þau þyrftu að ganga langar vegalengdir í skólann.

Umhverfissjónarmið og öryggi

Með núverandi tillögu þurfa mörg börn að ganga langar vegalengdir í skólann það mun að öllum líkindum hafa í för með sér að foreldrar skutli og sæki börnin sín sem eykur umferð í hverfunum. Það skýtur því skökku við í ljósi aukinnar umræðu um umhverfið og kolefnisspor að auka umferð í hverfunum. Þetta er einnig á skjön við Aðalskipulag borgarinnar þar sem talað er um græna borg og markmið um að öll hverfi borgarinnar þróist og byggist upp á sjálfbæran hátt þar sem skipulag grundvallast á samfélagslegum forsendum, gæðum hins manngerða umhverfis, verndun náttúrulegra vistkerfa, vistvænum samgöngum, orkusparnaði og aðgengi að þjónustu og verslun í heimabyggð. Með aukinni umferð er öryggi barnanna stofnað í hættu á leið í skólann og við skólana. Þessar tillögur samræmast ekki 3. grein barnasáttmálans. Þar segir:

„1. Það sem barni er fyrir bestu skal ávallt hafa forgang þegar félagsmálastofnanir á vegum hins opinbera eða einkaaðila, dómstólar, stjórnvöld eða löggjafarstofnanir gera ráðstafanir sem varða börn.

2. Með hliðsjón af réttindum og skyldum foreldra eða lögráðamanna, eða annarra sem bera ábyrgð að lögum á börnum, skuldbinda aðildarríki sig til að tryggja börnum þá vernd og umönnun sem velferð þeirra krefst, og skulu þau í því skyni gera allar nauðsynlegar ráðstafanir á sviði löggjafar og stjórnsýslu.

3. Aðildarríki skulu sjá til þess að stofnanir þar sem börnum skal veitt umönnun og vernd starfi í samræmi við reglur sem þar til bær stjórnvöld hafa sett, einkum um öryggi, heilsuvernd og fjölda og hæfni starfsmanna, svo og um tilhlýðilega yfirumsjón.“

Sum börnin munu þurfa að fara yfir Mosaveg eða Strandveg. Mosavegur liggur að menntaskólanum Borgarholtsskóla þar keyra ungir ökumenn í skólann sem sumir gleyma sér við stýrið eða eru í símanum.

Ítrekað er að forsenda er fyrir því að gerðar verði breytingar á skólahaldi þurfi að vera búið að byggja undirgöng eða göngubrú yfir þessar götur til að tryggja öryggi barnanna. Ekki viljum við stofna börnunum í hættu.

Foreldrafélagið vísar einnig á fyrri umsögn sem fylgdi með í viðhengi.

Fyrir hönd foreldrafélags Vættaskóla,

Netfang: ffvaettaskoli@gmail.com

<http://www.vaettaskoli.is>

Dagsetning: 19.03.2019

1. Tillaga SFS ekki með hag yngri barna í fyrirrúmi

Tillaga Skóla- og frístundasviðs Reykjavíkurborgar (SFS) felst í því að sameina Vætta- og Kelduskóla með það í huga að bjóða upp á betri valfög og félagaval fyrir eldri bekinga grunnskóla. Tillagan var kynnt fyrir foreldrum barna í þessum skólum þar sem lítið var um svör, upplýsingum haldið frá foreldrum og mikil mótstaða var í foreldrum við tillögunni.

Ef farið er yfir staðreyndir:

- Víkurskóli og Korpuskóli voru sameinaðir undir nafninu Kelduskóli árið 2012.
 - 1.-7. Bekkur staðsettur bæði í Víkur og Staðahverfi.
 - 8.-10. bekkur staðsettur í Vík.
- Engja- og Borgaskóli voru sameinaðir undir nafninu Vættaskóli árið 2012 í óþökk foreldra.
 - Í dag er 1.-4. Bekkur og 8.-10. Bekkur staðsettir í Engi.
 - 1.-7. Bekkur staðsettur í Borgum.

<https://www.mbl.is/greinasafn/grein/1411126/>

<http://www.visir.is/g/2012702089963>

- Sameining Hamra-, Húsa- og Foldaskóla kom ekki vel út samkvæmt skýrslu frá Intellecta sem ber merki um að svona sameiningar eru ekki til hins betra:
https://reykjavik.is/sites/default/files/ymis_skjol/skjol_utgefid_efni/uttekt_-_addragandi_stofnunar_skola-_og_fristundasviðs_og_sameiningarferli_skola_-_januar_-_2015.pdf
- Niðurstöður rannsóknar Sigríðar Ó. Halldórsdóttir á Sameiningum skóla, leikskóla, frístunda- og félagsmiðstöðva árið 2017 sýndi að ávinningur af sameiningunni hafi ekki verið sýnilegur og margir upplifa það að fórnirnar hafi ekki verið þess virði þar sem mikil þekking hafi tapast og fagfólki hafi fækkað:
<https://skemman.is/bitstream/1946/29047/2/Sk%C3%B3la-%20og%20fr%C3%ADstundasvi%C3%B0%20Reykjav%C3%ADkurborgar%2C%20lokaskil.pdf?fbclid=IwAR3jtnKt7kAWtgXfPUpbQr6yI9gQiQmzAREyf7dCGfReGKLAt8uhX6xvIWE>

Tekið úr „Starfsáætlun Vættaskóla 2018-2019“:

*„Vættaskóli hefur tvær starfstöðvar, Borgir og Engi. Í Borgum eru nemendur í 1.-7. bekk auk þess sem eldri nemendur sækja þangað valgreinar. Í Borgum hefur miðstigið loks allt sameinast og eru nemendur í 5. bekk nú komnir í Borgir líka. Í Engi eru nemendur í 1.- 4. og 8.-10. bekk auk Valvers. **Nemendur í 8.–10. Bekk Vættaskóla hafa tækifæri á að velja á milli mjög ólíkra og fjölbreyttra valgreina.**“*

Tekið úr „Starfsáætlun Kelduskóla 2018-2019“:

*„**Nemendur í 8.-10. bekk geta valið milli fjölbreyttra námsgreina á hverri önn.** Valgreinarnar í 9. - 10. bekk eru skipulagðar í samstarfi við Vættaskóla til þess að auka fjölbreytni þeirra. Einnig geta nemendur nýtt sér fjarnám við framhaldsskóla. Nemendur geta auk þess fengið formlegt nám í tónlistarskóla, leiklist eða íþróttum metið sem valgrein.“*

Dagsetning: 19.03.2019

Ef kemur fram í starfsáætlum beggja skólanna að fjölbreytt valfög séu í boði fyrir 8.-10.bekk hvers vegna er tillagan þá byggð á því að það vanti fleiri valfög fyrir eldri bekinga skólanna?

Þær upplýsingar sem haldið var frá foreldrum á kynningarfundum í Vættaskóla:

- Víkurhlutinn er nú þegar að berjast við plássleysi. Eina leiðin til að koma korpuhlutanum fyrir er að 8-10 bekkur fari úr húsinu.
- Frístundin er nú þegar með alltof lítið rými í Vík. Hjartarýmið er 50% of lítið miðað við það sem lög og reglugerðir segja til um og heilbrigðiseftirlitið hefur gert athugasemdir við það. Ef Korpa færi yfir þyrfti að flytja frístundina út úr skólanum í annað húsnæði með tilheyrandi raski og kostnaði.
- Samgöngur eru vægast sagt lélegar. Skólaaksturinn frá Staðahverfi í Vík er ekki með það algengar ferðir að það henti öllum og hann hefur reglulega klikkað. Strætó gengur ekki á milli hverfa þannig að erfitt er að sækja félagstarf milli hverfana utan þjónustutíma skólabílsins. Það er enginn gangbraut á milli hverfana eða upplýst sérmerkt svæði þar sem börn geta gengið yfir. Vinsælasta gönguleiðin er yfir braut á golfvellingum.
- Í áætlun eru byggingar 100 íbúða á Korpusvæðinu sem gæti þýtt 30% aukning íbúa í hverfinu, í hvaða skóla eiga þeir krakkar að fara?
- Starfsmenn, faglærðir og ófaglærðir hvað verður um þá?

Upplýsingar fengust hjá foreldri úr foreldrafélagi Kelduskóla.

2. Töluleg gögn

Mjög áhugavert að skoða fjölda barna í hverfunum í samhengi við tillögu SFS. Sýnir það vel hvað tillagan er ekki hugsuð til enda. Hér má sjá fjölda barna eftir hverfi samkvæmt Hagstofu Íslands en má áætla að aukning verði með nýbyggingum við Spöngina og í Staðahverfi.

2018	Engjahverfi	Borgarhverfi	Víkurhverfi	Staðahverfi
6 ára	27	21	23	9
7 ára	33	26	22	14
8 ára	42	21	20	11
9 ára	28	24	20	5
10 ára	25	19	17	16
11 ára	36	15	30	14
12 ára	25	20	15	9
13 ára	30	26	11	22
14 ára	23	22	22	23
15 ára	23	25	15	19
Samtals	292	219	195	142

Fjöldi barna eftir aldri í hverfum jan 2018. Tekið af:

https://px.hagstofa.is/pxis/pxweb/is/lbuar/lbuar_mannfjoldi_2_byggdir_Byggdajarnarhverfi/MAN03301.px/table/tableViewLayout_1/?rxid=0d3819e3-1ea6-40aa-a086-172d6781b17c

Dagsetning: 19.03.2019

Nemendapróun/nýjar íbúðir

Grafarvogur norður	Nemendafjöldi - rauntölur							Nemendafjöldi - spá með uppbyggingarsvæðum					
	Fjöldi nemenda og spá	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Kelduskóli - Korpa		141	125	107	103	96	67	61	67	66	72	69	65
Kelduskóli - Vík		335	331	320	306	293	300	300	277	275	274	254	255
Vættaskóli - Borgir		168	169	204	201	212	196	219	242	253	251	233	220
Vættaskóli - Engi		357	357	305	289	274	285	244	245	241	246	252	261
Samtals		1001	982	936	899	875	848	824	831	835	843	808	801

Tafla sem SFS sýndi á fundi þar sem tillagan var kynnt foreldrum Vættaskóla. Byrjað var fundinn á að afsaka að tölurnar væru kannski ekki alveg réttar.

Ár	Fjöldi nemenda á grunnskólaaldri samkv. Hagstofu Íslands tölur frá jan 2018 (ekki gert ráð fyrir aukningu vegna nýbygginga við Spöng)
2018	848
2019	849
2020	842
2021	836
2022	837
2023	808
2024	799

Tafla sem sýnir þróun fjölda nemenda samkv. tölum frá Hagstofu Íslands jan 2018. Ekki er gert ráð fyrir aukningu barna vegna nýbyggingar við Spöng eða áætlaða um byggingar í Staðahverfi.

Samantekt á stærð skólahúsnæðis í norðanverðum Grafarvogi

Tafla

Skóli	Stærð húsnæðis í fermetrum	Rúmar u.þ.b.
Kelduskóli Korpa	2100 m ²	170 nem.
Kelduskóli Vík	3950 m ²	300-350 nem.
Vættaskóli Borgir	3930 m ²	300-350 nem.
Vættaskóli Engjum	4483 m ²	400 nem.

Engi:

-292 fjöldi barna í hverfinu 6-15 ára Hagstofa Íslands janúar 2018.

-400 fjöldi nemenda sem rúmast í skólanum

-244 nemendafjöldi í skólanum í dag (ath. 5.-7. Bekkur er staðsettur í Borgum í dag) SFS.

Borgir:

-219 fjöldi barna í hverfinu 6-15 ára Hagstofa Íslands janúar 2018.

Dagsetning: 19.03.2019

- 300-350 fjöldi nemenda sem rúmast í skólanum
- 219 nemendafjöldi í skólanum í dag (ath. 8-10.Bekkur er staðsettur í Engjum í dag) SFS.

Vík:

- 195 fjöldi barna í hverfinu 6-15 ára Hagstofa Íslands janúar 2018.
- 300-350 fjöldi nemenda sem rúmast í skólanum
- 300 nemendafjöldi í skólanum í dag SFS.

Staðar:

- 142 fjöldi barna í hverfinu 6-15 ára Hagstofa Íslands janúar 2018.
- 170 fjöldi nemenda sem rúmast í skólanum
- 61 nemendafjöldi í skólanum í dag (ath. 8-10.bekkur er staðsettur í Vík) SFS.

Ef þessar tölur eru skoðaða er augljóst að besta í stöðunni sé að draga fyrri sameiningar til baka og hafa skólana eins og upphaflega, 1.-10.bekkur í öllum fjórum skólunum? Hægt væri að halda áfram samvinnu milli skólanna með valfög eldri bekkinga.

Fjöldi alls:

Samtals Engi og borgir 6-15 ára börn	511
Samtals Vík og Staðar 6-15 ára börn	337
Samtals alls Hagstofa Íslands	848
Samtals alls í skólum samkv. SFS	824

Benda má á að árið 2012 var sameining þessara skóla í óþökk foreldra og má augljóslega sjá að mikið brottfall var á nemendum milli árána 2013-2014-2015 eða samtals 80 samkvæmt töflu um fjölda nemenda samkv. SFS. Hvers vegna ætli það sé? Var það vegna þess að fólk var ósátt með sameiningarnar og flutti úr hverfinu vegna þeirra? Er ekki ástæða til að greina það nánar? Færðu nemendur sig í aðra skóla útaf þessari ákvörðun? Þetta er eitthvað sem SFS hefði átt að greina á sínum tíma. Eru þessar fyrirætlanir um að sameiningar að gera það að verkum að barnafólk forðar sér úr hverfunum þar sem ekki er verið að skipuleggja skólastarfið með hag barnanna í huga?

Þótt fækkað hafi í einhverjum árgöngum er það tímabundin staða þar sem verið er að byggja fleiri íbúðir við Spöngina ásamt því eru fyrirætlanir um að byggja fleiri íbúðir í Staðahverfi. Börnum mun örugglega fjölga meðan boðið er upp á gott skólustarf í hverfinu. Það er hins vegar nokkuð ljóst að þau munu hverfa innan skamms ef enginn skóli er í boði og íbúðaverð í Staðahverfi mun snarlækka ef ekki verður boðið upp á skólustarf innan hverfisins.

Er það stefna SFS að hrekja barnafjölskyldur úr þessum hverfum?

Dagsetning: 19.03.2019

Áætlun fyrir næsta skólaár 2019-2020 samkv. tölum frá Hagstofu Íslands jan 2018

	2018	Engjahverfi	Borgarhverfi	Víkurbverfi	Staðarhverfi	Samtals
5	5 ára	29	19	24	11	83
6	6 ára	27	21	23	9	80
7	7 ára	33	26	22	14	95
8	8 ára	42	21	20	11	94
9	9 ára	28	24	20	5	77
10	10 ára	25	19	17	16	77
11	11 ára	36	15	30	14	95
12	12 ára	25	20	15	9	69
13	13 ára	30	26	11	22	89
14	14 ára	23	22	22	23	90
	Samtals	298	213	204	134	849
	Ef gert er ráð fyrir aukningu vegna nýbyggingar í Spöng	0	50	0	0	0
	Samtals vegna nýbyggingar	298	263	204	134	899
	Fjöldi sem rúmast í skólunum	400	300	300	170	1170

3. Tillagana setur öryggi barna í hættu

Þessi tillaga um sameiningu Vætta- og Kelduskóla samræmist ekki Barnasáttmála Sameinuðu þjóðanna. Í 3.grein Barnasáttmálans segir:

- „ 1. Það sem barni er fyrir bestu skal ávallt hafa forgang þegar félagsmálastofnanir á vegum hins opinbera eða einkaaðila, dómstólar, stjórnvöld eða löggjafarstofnanir gera ráðstafanir sem varða börn.
2. Með hliðsjón af réttindum og skyldum foreldra eða lögráðamanna, eða annarra sem bera ábyrgð að lögum á börnum, skuldbinda aðildarríki sig til að **tryggja börnum þá vernd og umönnun sem velferð þeirra krefst, og skulu þau í því skyni gera allar nauðsynlegar ráðstafanir á sviði löggjafar og stjórnsýslu.**
3. Aðildarríki skulu sjá til þess að stofnanir þar sem börnum skal veitt umönnun og vernd starfi í samræmi við reglur sem þar til bær stjórnvöld hafa sett, **einkum um öryggi, heilsuvernd og fjölda og hæfni starfsmanna, svo og um tilhlýðilega yfirumsjón.**“

En með sameiningu Vætta- og Kelduskóla er ætlast til þess að börn ferðist í önnur hverfi yfir hættulegar götur til að sinna sinni skólaskyldu. Börnin þurfa að fara yfir Mosaveg eða Strandveg.

Mosavegur liggur að menntaskólanum Borgarholtsskóla þar keyra ungir ökumenn í skólann sem sumir gleyma sér við stýrið eða eru í símanum. Það vekur mikinn óhug foreldra að SFS ætlast til þess að börnin gangi yfir þessar götu þar sem hvorki eru göngubrýr eða undirgöng. Vill Reykjavíkurborg virkilega hafa líf barns á samviskunni vegna hagræðingaráætlunar sem

Dagsetning: 19.03.2019

virðist illa unnin og ekki taka með í reikninginn kostnað sem hlýst við að sameina skólana og bæta samgöngur fyrir börnin?

Eftir símtal við Skipulagsstofnun fengu foreldrar þær upplýsingar að langan tíma tæki að koma í gegn tillögu um að bæta við göngubrúum eða undirgöngum. Þeir töldu að einfaldast væri að setja gönguljós við þessar götur. Telja foreldrar það ekki góða lausn þar sem hræðsla er um að bílstjórar muni ekki virða götuljósin eins og gerðist við gatnamót Hringbrautar og Meistaravalla (<http://www.visir.is/g/2019190119768>). Það er augljóst að ekki er vilji til að auka samgönguleiðir fyrir þessi börn.

Fyrir sum börn tekur það að minnsta kosti 30 mín að ganga í skólann ef af þessu verður sem gerir það að verkum að foreldrar munu skutla börnunum í skólann og sækja. Þannig myndast aukin umferð í kringum skólanna sem stofnar öryggi barnanna í hættu. Myndast einnig umferðarteppa í kringum skólana sem mun líklega valda því að nemendur og kennarar munu mæta seint af þeim sökum og mun skólahald því ítrekað hefjast of seint. Foreldrar verða seinir í vinnu og mun það ýta undir hraðakstur í kringum skólanna.

4. Tillagan samræmist ekki stefnu Reykjavíkurborgar

Tillagan um frekari sameiningar skólanna er á skjön við aðalskipulag borgarinnar um sjálfbæra þróun (https://reykjavik.is/sites/default/files/adalskipulag/ar2010-2030_a-hluti_20140224.pdf). Þar sem segir að stefna aðalskipulagsins rími „*einnig vel við markmið Samgönguáætlunar um sjálfbærar samgöngur með breyttum ferðavenjum, eflingu hjólreiða og almenningsamgangna, styttingu vegalengda og ferðatíma og samdrætti í losun Gróðurhúsalofttegunda.*“

5. Hvað á að gera við Kelduskóla Korpu ef honum verður lokað?

Á fundinum fengust engin svör hvað ætti að gera við húsnæðið í Staðahverfi en heyrst hefur að hugmyndir séu um að flytja starfsemi Brúarskóla í bygginguna. En það er skóli fyrir börn:

- Með alvarlegan geðrænan og tilfinningalegan vanda.
- Sem eiga í félags- og hegðunarerfiðleikum.
- Sem eru komnir í vanda vegna fíkniefnaneyslu og/eða afbrota.

Þeir nemendur yrðu væntanlega undir eftirliti á skólatíma en síðan fara þau frjáls ferða sinna um hverfið og hver veit hvað þeim dettur í hug að gera eftirlitslaus?

6. Mótsvör við þeim rökum sem tillaga SFS byggir á

Hér að neðan eru rök SFS sem þeir byggja tillöguna á ásamt athugasemdum við þeim rökum. Rök SFS eru feitiletruð og athugasemdir foreldra við þeim:

1) Áskoranir vegna Staðahverfis

- **Rök SFS: Lítil félagslegafjölbreytni fyrir nemendur og félagaval.**
Athugasemd: *Á hvaða gögnum eru þessi rök byggð? Þyrfti ekki að gera greiningu á því með því að senda könnun á eldri bekkina þessara skóla hvort þetta sé vandamál? Það ætti að vera val*

Dagsetning: 19.03.2019

viðkomandi einstaklings ef hann telur félagaval ekki nægilega mikið í sínu hverfi að sækja skóla í öðru hverfi. Ekki ætti að þvinga viðkomandi til að fara í fjölmennari skóla í öðru hverfi, það gæti hentað sumum betur að vera í minni skóla í sínu hverfi.

- **Rök SFS: 1. Fámennur nemendahópur hamlar fjölbreyttu vali, sérhæfðum stuðningi ofl. 2. Erfitt að fá sérhæfða kennara í heil stöðugildi t.d. í list- og verkgreinum, íþróttum. 3. Nýting mannauðs og fjármuna í skóla- og frístundastarfi ekki nægjanlega markviss. 4. Lítið frístundaheimili, minna félagaval, einhæfara hópastarf o.s.frv.**

Athugasemd: Samkvæmt starfsáætlun skólanna beggja er fullyrt að boðið sé upp á fjölbreytt valfög fyrir eldri bekkina, hvers vegna er það talið vandamál? Ef fjölbreytt val er jafn mikilvægt á grunnskólastigi og SFS vill meina ætti frekar að búa til samvinnu milli skólanna þar sem kennarar í list- og verkgreinum ásamt íþróttum sameina bekki innan skólans eða nemendahópa úr þessum skólum og skólabíll sem færi með börnin á milli í þessa tíma. Reynt yrði að hafa sameinuðu tímuna á sömu dögum svo keyrslan væri minni á milli skólanna. Hægt að hafa samvinnu milli skólanna varðandi sérhæfða stuðninginn og frístundaheimilin. Hins vegar þegar talað er við foreldra víðs vegar um borgina hefur oftast en ekki verið erfitt að koma börnum að í frístundarheimilum og því efumst við mjög um að of fá börn séu í frístundarheimilum þessara skóla. Hafa þó í huga og fyrirbyggja að þetta komi fyrir: https://www.mbl.is/frettir/innlent/2019/02/26/toku_straeto_thegar_enginn_kom/?ref=fpm_estlesid

- **Rök SFS: Möguleikar til teymisvinnu kennara minnka og starfsmenn skóla þurfa að ferðast talsvert milli bygginga – tími fer í ferðir.**

Athugasemd: Með tækni er hægt að hafa símafundi, videofundi og önnur netsamskipti. Ef stór fyrirtæki út í heimi geta haft viðskipti sín á milli í gegnum netið ættu kennarar að geta haft teymisvinnu innan sama hverfis og hægt er að nýta tæknina í það. Einnig setjum við athugasemd við þann punkt að kennarar þurfi að ferðast talsvert á milli bygginga þar sem með sameiningu er ætlast til að börn og unglingar geri það frekar en kennarar sem geta keyrt sjálfir þarna á milli.

Áskoranir vegna Vættaskóla

- **Rök SFS: Flökt á árgöngum hefur skapað áskoranir í uppbyggingu heilstæðrar námskrá og stefnu í skólanum.**
Því væri best að slíta fyrri sameiningu og hafa Borgir og Engi í sitthvoru lagi 1.-10. Bekk.
- **Rök SFS: Starfsmenn skóla þurfa að ferðast talsvert milli bygginga – tími fer í ferðir (SFS).**
Athugasemd: Sama svar og að ofan.
- **Rök SFS: Fyrirsjáanleg fjölgun barna í Borgum kallar á viðbótarhúsnæði við skólann svo hægt sé að hýsa allt skólustarfið og mæta þörfum frístundar fyrir húsnæði.**
Því væri best að börn úr Engjum færu aftur í Vættaskóla/Engi til að búa til pláss fyrir þau börn sem fjölga í Borgarhverfi í sínum hverfisskóla. Má áætla að um 80 börn komi úr Engi sem eru í 5.-7.bekk í Borgum í dag.

Helsti ávinningur við tillöguna samkvæmt SFS ásamt athugasemdum

- **Rök SFS: Fjölbreyttara félagaval og grunnskólastarf.**
Athugasemd: Hægt að ná því fram með samvinnu milli hverfisskólanna, frístundaheimila og sameiginlegu félagsheimli eldri bekkina. Hægt væri að hafa bekkjarheimsóknir 1. Í mánuði þar sem bekkir úr hverfisskólunum heimsækja hvorn annan og læra tengslamyndun. Einnig myndast oft félagsskapur út frá áhugamálum og frístund sem gerist eftir skóla á milli barna úr sitt hvoru hverfinu.
- **Rök SFS: Sérhæfður stuðningur.**
Athugasemd: Þegar spurt var um námsráðgjöf var svarið að aðeins yrði boðið upp á námsráðgjafa fyrir eldra stig grunnskóla svo við sjáum ekki að sérhæfður stuðningur muni aukast við þessa sameiningu.

Dagsetning: 19.03.2019

- **Rök SFS: Stærri hópar bjóða upp á öflugri teymisvinnu kennara.**
Athugasemd: Hægt að gera í gegnum videofundi eða símafundi. Auðvelt fyrir kennara að keyra á milli og funda saman t.d. 1. í mánuði þar sem kennarar úr hverfisskólum hittast deila reynslu, ráðum og sniðugum hugmyndum fyrir kennsluna.
- **Rök SFS: Auðveldara verður að fá sérhæfða kennara í heil stöðugildi t.d. í list- og verkgreinum, íþróttum.**
Athugasemd: hægt að ráða sérhæfða kennara sem fara á milli skólanann 4 og skipt eftir dögum hjá honum á hvaða vinnustað hann fer hverju sinni. Minna mál heldur en að mörg börn þurfi að ferðast í annað hverfi til að sækja skólaskyldu sína.
- **Rök SFS: Betri listgreinaaðstaða verður fyrir nemendur úr Korpu.**
Athugasemd: Gætu verið í samvinnu með öðrum skólum þar sem skólabíll keyrir börnin á milli í þessi fög ef aðstaðan er svona hrikaleg í Korpu sem við efumst um.
- **Rök SFS: Skólamenning verður barnvænni í aðskólum, meiri áhersla á nám í gegnum leik. Skapar möguleika til nýsköpunar í kennsluháttum í 7./8. – 10. Bekk. Möguleikar á öflugum samstarfi við Borgarholtsskóla í skólastarfi á unglíngastigi.**
Athugasemd: hægt að gera þó svo að skólarnir séu ekki sameinaðir.
- **Rök SFS: Nemendur aðskóla virðast jákvæðir gagnvart safnskólum og líta á skólaskiptin sem spennandi tímamót.**
Athugasemd: á hvaða gögnum eru þessi rök byggð? Á fundinum var talað um að einn nemandi hafi sagt þetta en leyfum okkur að efast um að meirihluti nemenda sé sammála þessari fullyrðingu þar sem meira umstang væri fyrir suma að koma sér í skólann. Eftir samtöl við nokkra nemendur á eldri stigum virðist þessi fullyrðing SFS ekki eiga rétt á sér.
- **Rök SFS: Öflugri frístundaheimili og félagsmiðstöð, meira félagaval tengt starfi frístundaheimila og félagsmiðstöðvar.**
Athugasemd: hægt að hafa meiri samvinnu á milli frístundaheimila og félagsmiðstöðva hverfisskólanna. Í dag er einstaklega gott starf í Vættaskóla/Engi og erum við hrædd um að með fjölgun barna verði erfiðara að halda utan um starfið og það ekki eins persónulegt. Einnig væri fróðlegt að vita hvernig börnin og unglíngarnir upplifi félagavalið þar sem oft er vísað í þau rök varðandi tillöguna en enginn gögn sem hafa verið sýnd sem segja að félagavalið sé vandamál í hverfunum. Einnig teljum við líkur á að eldri bekkingar sækji minna í starf félagsmiðstöðvanna ef þau þurfa að fara langar vegalengdir til að sækja það starf.
- **Rök SFS: Rekstrarform aðskóla getur verið einfaldara og skilvirkara en heildstæðra skóla.**
Athugasemd: Fer eftir rekstri og væri hægt að sameina rekstur þó svo að börnin séu áfram í sínum skólum t.d. varðandi innkaup og nýtingu á sérhæfðum kennurum ásamt yfirstjórn skólanna.
- **Rök SFS: Ekki þarf að auka við húsnæði.**
Athugasemd: Ef reiknidæmið er sett upp þá færu um 130 börn úr Engjum yfir í Borgir og um 60 börn úr Korpu yfir í Vík. Sem gerir samtals 190 börn. Þau börn sem færu úr Vík væru um 110. Á fundinum var talað um að húsnæðin í Borgum og Vík væru sprungin. Ætla má að umtalsverð fjölgun verði á börnum í Borgum vegna nýbyggingar þar. Því má áætla að húsnæðin í Borgum og Vík myndu ekki geta rúmað þann fjölda sem lagt er upp með samkvæmt tillögunni. Áætluin byggir á því að verið sé að minnka húsnæði og setja fleiri yngri börn í minna rými. Þar af leiðandi eru færri fermetrar á nemanda og falleg bygging Korpuskóla vanýtt eign þar sem ekki var komin niðurstaða hvað yrði gert við bygginguna og að öllum líkindum stæði hún auð í lengri tíma. Ef horft er á tillöguna var talað um að setja aðskóla í Vík og Borgir sem eru þau húsnæði sem eru orðin of lítil nú þegar. Fleiri börn þyrfti að færa yfir í þessa skóla heldur en færu úr skólanum 8.-10. Bekkur Vík. Húsnæðin myndu ekki geta rúmað það starf sem tillagan byggir á.

Dagsetning: 19.03.2019

7. Tillagan SFS

Vegna fækkunar nemenda í Kelduskóla – Korpu og fyrirséðar fjölgunar barna í nemendahópi Borga verði grunnskólalald í norðanverðum Grafarvogi með þeim hætti að: 1. Tveir skólar verði fyrir nemendur í 1.-6./7. bekk (aðskóli) og einn skóli verði safnskóli fyrir unglíngadeild fyrir 7./8. – 10. bekk. 2. Skólalald verði aflagt í Korpu. Frístundaheimili verði í báðum aðskólanna. 2. Félagsmiðstöð unglíngadeilda verði starfrækt í safnskólanum (SFS).

8. Umbreytt tillaga okkar

Fyrri sameining dregin til baka og upphaflegu hverfisskólarnir sem gert var ráð fyrir endurvaktir.

- Engjaskóli 1.-10 bekkur og frístundarheimili
- Borgaskóli 1.-10 bekkur og frístundarheimili
- Víkurskóli 1.-10 bekkur og frístundarheimili
- Korpuskóli 1.-10 bekkur og frístundarheimili

Ein stórar félagsmiðstöðvar fyrir alla 4 skólana fyrir 8.-10.bekk eða tvær minni 1. Engi og Korpu 2. Vík og Borgir.

Ein yfirstjórn yfir öllum 4 skólunum.

Þessa tillögu byggjum við á þeim gögnum sem haldið var frá okkur á fundinum varðandi plássleysi í Víkurskóla ásamt þeim upplýsingum að Borgarskóli væri of lítil fyrir núverandi starfsemi og þá einkum ef það bætast við fleiri börn í Borgarhverfið. Einnig er hún sett fram með öryggi barnanna að leiðarljósi þar sem stutt yrði í skóla og engar hættulegar götur sem börnin þyrftu að ganga yfir á leið í skólann.

Upplýsingar sem haldið var frá okkur á fundinum sem útskýrði hvers vegna væri verið að blanda Vættaskóla í frekari sameiningar við Korpuskóla þó svo að spurt hafi verið sérstaklega út í það á fundinum:

- Víkurhlutinn er nú þegar að berjast við plássleysi. Eina leiðin til að koma Korpuhlutanum fyrir er að 8-10 bekkur fari úr húsinu.
- Frístundin er nú þegar með alltof lítið rými í Vík. Hjartarýmið er 50% of lítið miðað við það sem lög og reglugerðir segja til um og heilbrigðiseftirlitið hefur gert athugasemdir við það. Ef Korpa færi yfir þyrfti að flytja frístundina út úr skólanum í annað húsnæði með tilheyrandi raski og kostnaði.
- Samgöngur eru vægast sagt lélegar. Skólaaksturinn er ekki með það algengar ferðir að það henti öllum og hann hefur reglulega klikkað. Strætór gengur ekki á milli hverfa þannig að erfitt er að sækja félagstarf milli hverfana utan þjónustutíma skólabílsins. Það er enginn gangbraut á milli hverfana eða upplýst sérmerkt svæði þar sem börn geta gengið yfir. Vinsælasta gönguleiðin er yfir braut á golfvelliinum.
- Í áætlun eru byggingar 100 íbúða á Korpusvæðinu sem gæti þýtt 30% aukning íbúa í hverfinu.

9. Spurningum sem enn er ósvarað af SFS sem talið er að skipti máli áður en farið er í þessar aðgerðir:

- Samgöngur:
 - Hvernig verður samgöngum háttað fyrir börnin í skólann þannig að þau séu örugg?
 - Á að byggja göngubrýr, undirgöng, hafa reglulegan akstur og var þetta tekið með í útreikninga á hagræðingarátætluninni?
 - Finnst ykkur boðlegt að börnin gangi í 15-30 mín í skólann? Ekki hafa þau bílpróf og ekki geta allir foreldrar skotist úr vinnu til að skutla börnunum sínum.
 - Hvers vegna er ekki búið að byggja göngubrú eða undirgöng eftir sameiningu Engja og Borgaskóla? Er verið að bíða eftir alvarlegu slysi svo eitthvað verði aðhafst þar sem börn eru að ganga yfir þessa hættulegu götu hjá menntaskólanum?
- Skaðabætur:
 - Var gert ráð fyrir bensínstyrk til fjölskyldna sem þurfa að keyra börnin langar vegalengdir í skólann?
 - Hvað með bætur til fólksins sem á eignir í hverfunum þar sem húsnæðisverð gæti lækkað við þessar aðgerðir og erfitt er að selja eignir í hverfum sem bjóða ekki upp á grunnskóla innan hverfisins og börn þurfa að ferðast langar vegalengdir til að sinna sinni skólaskyldu? Fyrir barnafjölskyldur er það ekki vænlegur kostur fyrir framtíðarhúsnæði.
- Skólahúsnæðið:
 - Hvað á að gera við skólahúsnæðið í Staðarhverfi ef það er ekki nýtt til skólastarfsins?
 - Á að færa starfsemi Brúarskóla í húsnæðið?
 - Er búið að tilkynna íbúðareigendum í hverfinu um þau áform og hvaða afleiðingar það getur haft á íbúðarverð og hverfið í heild sinni?
 - Þarf ekki að gera breytingar á deiliskipulagi þessara hverfa þar sem gert er ráð fyrir skólum?
- Fjöldi nemenda:
 - Var tekið inn í myndina uppbyggingareitina við golfvöllinn? Í áætlun eru byggingar 100 íbúða á Korpusvæðinu sem gæti þýtt 30% aukning íbúa í hverfinu, í hvaða skóla eiga þeir krakkar að fara?
- Starfsfólk:
 - Starfsmenn, faglærðir og ófaglærðir hvað verður um þá?
- Greiningar:
 - Var búið að gera könnun á því hvort félagaval væri raunverulegt vandamál í hverfunum?
 - Var búið að gera könnun á viðhorfi foreldra og nemenda skólanna með þessi áform og hvaða afleiðingar það hefur á fjölskyldurnar?
 - Var búið að rýna í skýrslu frá sameiningu Folda-, Húsa- og Hamraskóla og meta hver ávinningurinn var? Skýrslan kom ekki vel út og því furðulegt að halda þessari þróun áfram.

<https://www.mbl.is/greinasafn/grein/1539719/>

Dagsetning: 19.03.2019

https://reykjavik.is/sites/default/files/ymis_skjol/skjol_utgefid_efni/uttekt_-_addragandi_stofnunar_skola-og_fristundasvids_og_sameiningarferli_skola_-_januar_-_2015.pdf

- Var búið að greina hvers vegna brottfall nemenda var áberandi meira eftir sameininguna 2012 eða árin 2013-2015?
- Hagræðing:
 - Afhverju var hagræðing í krónum ekki varpað fram á fundinum? Afhverju var ekki gert ráð fyrir bættum samgöngum við þá áætlun?
 - Er gert ráð fyrir ráðgjafakostnaði við að sameina skólana?
 - Er gert ráð fyrir kostnaði vegna aukins fundarhalds til að samræma skólana?
 - Var búið að greina hversu marga starfsmenn væri hægt fækka um ef af þessu verður? Afhverju var það ekki sýnt á fundinum?
 - Afhverju hefur hagræðing á fyrri sameiningum ekki verið birt opinberlega? Var raunverlegur sparnaður í þeim aðgerðum?
- Samráðshópur:
 - Afhverju var gefinn svona stuttur tími til að safna saman gögnum?
 - Afhverju eru aðeins tveir foreldrar í hópnum? eru þeir ekki helstu hagsmunaaðilar?
 - eru skólastjórar vanhæfir í þessa vinnu þar sem þeir munu væntanlega fá herra kaup við að stýra fjölmennari skóla?
 - Verður raunverulega hlustað á þau rök sem koma fram?

Í von um að hlustað verði á foreldra og íbúðareigendur hverfanna

Höfundur: Katrín Pétursdóttir móðir stúlku í 1.bekk Vættaskóla Engi.